

## 4. Bibliographie der Schriften

**August Hermann Franckens, S. Theol. Prof. & Past. til S. Ulrich i Halle, og Gymnasii Scholarchæ, Haand=Postill, Eller Korte Prædikener Paa Søndage og ...**

**Francke, August Hermann**

**Kopenhagen, 1752**

Den 2. Sondag i Advent.

---

### Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle ([studienzentrum@francke-halle.de](mailto:studienzentrum@francke-halle.de))

### Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle ([studienzentrum@francke-halle.de](mailto:studienzentrum@francke-halle.de))

## Den 2. Søndag i Advent.

## Om Narvaagenhed.

Kiere Hære GUD, opvæk os, at vi maae  
være beredte, naar din Søn kommer, at tæ-  
ge med glæde imod ham, og at tiene dig  
med et reent herte. Amen!

**S**vad jeg siger eder, det siger jeg alle:  
Vaager. Saaledes, elskelige i Hæ-  
ren, taler vor Frelser Marc. 13, 37.  
Hand talede den tiid med sine disciple,  
og sagde i det foregaaende 33. B. til dem: Seer  
til, vaager og beder. Men da hand, som en  
Prophete, taler om tilkommende ting, havde di-  
sciplene maatt tænke, at det kom ikke saa meget dem  
ved, som efterkommerne. Derfor vidner nu vor  
Frelser for dem først, at det kom dem ved. Men ef-  
terdi hand da gjør dette med saa klare ord i bemeld-  
te 33. v. og saa i det 34. 35. og 36. saa havde de, som  
skulde leve efter disciplenes død indtil verdens en-  
de, maatt tænke, at Christus ikke havde meent  
dem, og at hans formaning om, at man skulde  
vaage, ikke kom dem ved. Derfor setter hand de  
ord, som vi have anført, til: Svad jeg siger  
eder, det siger jeg alle: Vaager. Klarere  
kunde intet siges om, at det angaaer alle, og os,  
som nu leve, og at, naar een eneste iblant os vilde  
udelukke sig derfra, saa var det strax lige tvært  
imod

imod Christi mening, saadan som den i dissonder af vor Frelser med eftertryk fremsat.

Og efterdi den evangeliske tekst, som indfalder i dag, har intet andet, end just dette øyemerke, at Christus maatte bringe sine disciple, og med dem os alle til den rette aarvaagenhed, saa holder jeg billig for, at det ved dens afhandling ligger mig fornemmelig paa, at opvække mig med eder, og eder med mig, og at formane os indbyrdes til en bestandig aarvaagenhed. Til den ende saa opmuntre eder ogsaa nu strax ved begyndelsen af denne prædiken, lader fremmede tanker fare, merker paa det ord, som skal forkyndes eder, hører det alt an med god betænksomhed, tager i agt de gode bevægelser, som Gud virker derved i eders sieler, lader de samme komme til ret kraft, og bevarer det altsammen i et smukt og got hierte, at det maa bære sin frugt. Beder og tilførn den levende Gud i Jesu Christi navn, at hand vil give ordet, og velsigne det, saa som det er vore sieler gavnligt. Beder herom med Herrens Bøn: Vor Fader o. s. f.

## Texten.

Luc. Cap. XXI. v. 25-36.

**S**o der skal skee tegn i soel, og maane, og stierne; og paa jorden skal folkene blive bange af mistrosthed, naar havet og vandbølgerne bruse; ja naar menniskene forsmægte for rædsel,

sel, og for de tings forventelse, som skal komme over jorderige; thi himlenes krafter skal røres. Og da skal de see Menniskens Søn komme i skyen med megen kraft og herlighed. Men, naar disse ting begynde at skee, da seer op, og opløfter eders hoveder; fordi eders forløsning stunder til. Og hand sagde dem en lignelse: Seer figen-træet og alle træer; naar de nu udskyde knopper, og I see det, da kiende I af eder selv, at sommeren er nu nær. Ligesaa og I, naar I see disse ting at skee, da kiende I, at Guds rige er nær. Sandelig, jeg siger eder, at denne slægt skal ikke forgaae, før det skeer altsammen. Himmelen og jorden skal forgaae; men mine ord skal ingenlunde forgaae. Men vogter eder selv, at eders hjerter ikke nogen tiid besværes med fraadserie og druffenskab, og med sorrig for næring, og denne samme dag skal komme hastetig over eder; Thi den skal komme som en snare over alle dem, som boe paa den gandske jords freds. Derfor vaager og beder i al beleylig tiid, at I kand være værdige til at undsøe alle disse ting, som skee skal, og blive bestaaende for Menniskens Søn.

Elfter

**E**lskelige i Herren, jeg har vel den hele Evangeliske tekst, saa meget som der er høyt-fernsden til vores opbyggelse, at tage under betragtning, dog efterdi vor Frelseres hoved-tyemærke i det sidste vers af vores tekst i særdeleshed er begreben, saa vil jeg rette min fornemmeste hensigt derpaa, og denne gang handle

## Om Aarvaagenhed.

Derved bliver da efter tekstens anledning at vise,

- I. Hvad Christus mener dermed, naar hand formaner til aarvaagenhed.
- II. Hvorledes hand indskærper os sligt, ved at forestille fornødenheden og nytten deraf.

## Afhandling.

**S**vad nu det første angaaer, nemlig, hvad Christus mener dermed, naar hand formaner til aarvaagenhed, saa øre jo vor Frelseres ord i sig selv saa klare, at de ikke behøve nogen besynderlig forklaring. En hver forstaaer nok, naar hand kun vil forstaae det, hvad de Christi ord fordre af ham, da hand siger: Saa værer nu altid vaagne og beder. Thi, hvo seer ikke, at vor Frelser der ikke taler om den naturlige vaagen, som settes imod den udbortes og naturlige søvn, men om en aarvaagenhed i sindet, og det ikke om en blot naturlig, men aandelig aarvaagenhed i det samme, hvorfor hand strax forbin-

der bønnen dermed. Den legemlige vaagen kunde man ikke altid udstaae, og var inod Guds anordning, der har skabt dagen til arbejde, og natten til hvile, saa viit legemet har fornøden til sin underholdning. Men den vaagen, som Christus her taler om, skal stee altid, som hand siger: Saa varer nu altid vaagne. Hvoraf følger, at hand kræver her saadan en indvortes tilstand af os, da vort sind altid skal finde sig saaledes stiftet og beredt, at det og da, naar legemet sover, findes vaagendes for Gud, som det heder: Jeg sover, men mit herte vaager. Høys. 5, 2.

Vel kand man og forsynde sig med den legemlige søvn, naar den ikke bruges til legemets nødtørst, men til vellyst og lathed. Denne vellyst og lathed er i sig selv synd, efterdi vi ikke skal have omsorg for legemet, saa det bliver løsagtigt, eller, som det egentlig efter det grædste heder, til begierlighed. Rom. 13, 14. Men det er endnu større synd, at man, som et ufornuftigt fæ, bortsover de ædle timer, som man skulde bruge til aandelig aarvaagenhed og til bønnen, eller da man skulde samle et got liggendefæ i sin siel, eller kunde forrette noget nyttigt. Heri vil jeg have samvittigheden opvaakt for Gud hos saa mange af eder, som finde sig trofene. Dog, som sagt er, tales derom ikke i vores text, omendstønt enhver kand af det, som er sagt, og selv allerede forstaae saa meget, at og den legemlige vaagen, saa viit som et menneskes sundhed tilsteder, hører med dertil, at man efter Christi sind skal findes i den aandelige aarvaagenhed. Thi naar een for Gud og i sandhed er aarvaagen i sit sind,

find, saa vogter hand sig og for, at hand ikke i nogen maade skal misbruge den legemlige søvn imod Guds anordning.

Det kunde og være, at een ikke brugte flere timer til den legemlige søvn, end dertil hører, og at hand dog endnu aldeles ikke havde den rette aarvaagenhed, efterdi denne er aldeles en anden sag, og der hører meget mere dertil, end det.

Hvad hører da dertil? spørge J. Jeg svarer: Saa siger Christus: Vogter eder, at eders hjerter ikke besværes med fraadserie og drukken skab, og med sorg for næring. Der see J, at vor Frelser selv med klare ord kræver af os en ret og bestandig maadelighed i æden og drikken. Alle de nu, som ikke beslitte sig paa en bestandig maadelighed i æden og drikken, staae ikke i en aandelig aarvaagenhed. Lad være, at de ikke drikke sig drukne, hvilket var des vederstyggeligere, og at de ikke æde saa meget, at de ikke kand faae mere ned, en heller belæsse sig med spise til deres sundheds fordervelse, som var verre end sæist; saa synde de dog alt imod Christi ord, naar deres sind er saaledes rettet paa æden og drikken, at deres hjerter dermed besværes, eller gøres ubeqvemt til et muntert og opvakt væsen for Gud.

Ogsaa heri vilde jeg have samvittighederne rørt hermed paa saa mange af eder, som finde dette at angaae sig. Jeg siger eder, saa længe J ikke med en retskaffen alvorlighed give eder ind i ret ordentlighed i der udvortes levnet, ogsaa i æden og drikken, komme J ikke til nogen retskaffen christendom. Drikkeshusene har bragt mange i helvede, og vil

endnu bringe mange deri. Giestererer har gjort mange hinder i himmeriges rige, og vil endnu gjøre mange derudi hinder. Merker det!

Men hvad siger vor Frelser her om sorg for næring? De som ikke stikke i fraadserie og druffenskab, tænke, at de allene er syndere, som det gjøre. Men stikke de endskiont ikke deri, saa stikke de dog i sorg for næring, og det er just ligesaa slemt. Christus vil intet vide af, at hiertet maa være besværet, men hiertet skal være fri, ellers er der ingen aarvaagenhed. Christus vil have en hvile-dag i hiertet. Men dertil hører, at hiertet ikke allene er fri fra den fælske umaadelighed, men og fra fisdelige og jordiske bekymringer; ellers synder man imod Christi klare ord.

Dog hvad ville vi sige? Er da et menneske, naar hand nu ikke lever i umaadelighed, er og ikke besværet i sit hierte med sorg for næring, som man jo endnu vel finder mange, er da, siger jeg, saadan een der med alt aarvaagen, som Christus vil have ham? Jeg svarer: Nej. Maadeligheden og friheden fra sorg for næring maae komme af den rette grund, nemlig af troen, af en sand kierlighed til Christum, af en alvorlig omhyggelighed for vore siele, og af længsel efter en nærmere og bestandigere samfund med Gud.

Derfor lader Christus det og ikke blive derved, at hand advarer for fraadserie og druffenskab, og for sorg for næring, men hand setter og til: Saa værter nu altid vaagne, altid ret opvakte i Gud, at hand altid maa finde eder, som hand gierne vil have eder.

Ja ogsaa ved det ord lader vor Frelsere det end ikke blive, men hand søyer endnu videre til: Og bes-  
der: som hand og sagde til sine disciple, da hand  
gik til sin lidelse: Matth. 26, 41. Vaager og be-  
der, at I ikke falde i fristelse; thi aanden er  
villig, men kødet er strøbeligt.

Saa er nu det den rette aarvaagenhed, da man  
for alle ting først ret er opvakt af sin synde-søn, og  
derefter stedse holder sig til Gud med sit hierte, og er  
ikke doven og efterladt i bønnen, men meget mere  
altid over samme med større alvorlighed, at man  
maa væge sig for dievelen, verden, og sit eget kød  
og blod, og komme i aanden til saadan kraft, at kø-  
det maa være underbunget. Det mener Christus,  
naar hand formaner til aarvaagenhed.

**S**ader os nu og for det andet overveje:  
Hvorledes hand indskærper os sligt,  
ved at forestille fornødenheden og  
nyttens deraf. Derom handler nu den gandske  
text, hvilken vi og kun saa viit har at betragte, som  
det udkræves til hoved-øymærket.

Fornødenheden i at vaage indskærper Chri-  
stus saaledes: Der skal see regn, siger hand, i  
soel og maane og stierner, og paa jorden skal  
folkene blive bange af mistrosthed. De, som  
hørde det af hans mund, skulde giøre denne slutning  
deraf i deres hjerter: O! saa maa vi i tide see til,  
at vi ikke og komme iblant deres tal, som skal blive  
bange og mistrosthed. O! hvorledes skulde vi saa-  
ledes altid være vaagne og bede, at ikke sligt et onde  
skulde begegne os.

Og havet og vandbølgerne skulle bruse. Og menniskene skulle forsinægte for rædsel, og for de tings forventelse, som skal komme over jorderige. Her skulde de, som hørde slige ord, igien tænke: O! hvor fornødent er det da, at vi vaage og bede, og nu leve i Guds frygt, at vi og ikke engang tør forsinægte for frygt og angst!

Thi himlenes kræfter skal røres. Og da skal de see Menniskens Søn komme i skyen med megen kraft og herlighed. Men naar disse ting begynde at ssee, da seer op, og opløfter eders hoveder; fordi eders forløsning stupder til. Her skulde de, som hørde det, igien tænke: O! hvo kand da glæde sig og opløste sit hoved, naar saadanne ting ssee? Skal man da kunde gjøre det, o! hvilken god beskaffenhed maa da ikke tilforn sindet settes i, at man kand opløste sit hoved med glæde, naar andre maae forgaae for angst? O! hvilken vaagen og beden vil hertil udfordres!

Og hand sagde dem en lignelse: Seer figentræet og alle træer; naar de nu udstyde knopper, og I see det, da kiende I af eder selv, at sommeren er nu nær. Ligesaa og I, naar I see disse ting at ssee, da kiende I, at Guds rige er nær. Her skulde de igien tænke: Er Guds rige nær, hvorledes skulle vi da være stikkede dertil med hellig omgængelse og gudfrygtigt forhold?

Sandelig jeg siger eder, at denne slægt skal ikke forgaae, før det sseer alsammen. O! skulde de her tænke, er det saa nær, og saa vist, saa vil her visselig være en stor aarvaagenhed fornøden.

Sim:

Zimmelen og jorden skal forgaae, men mine ord skal ingenlunde forgaae. Her skulde de staae sig paa deres bryst, og tænke: O! hvo vilde ikke lade det opvække sig, og bringe sig til at vaage og at bede!

Men vogter eder selv, at eders hjerter ikke nogen tiid besværes med fraadserie og drukkenskab, og med sorrig fornæring, og denne samme dag skal komme hastelig over eder; thi den skal komme, som en snare, over alle dem, som boe paa den gandske jords freds. Dette skulde fuldkommmeligen tage al søvn af øjnene, og al sikkerhed af hjertet. Har det saa stor fare, skulde de tænke, o! saa maa man altid, alle timer, alle øyeblikke, uden ophor være vaagen og bede, at man ikke skal blive overfalden i hast af Guds dom, som en fugl af snaren.

Men alle dette angaaer os ogsaa. Thi vi har hørt tilforn, at Christus Marc. 13, 37. siger: Svad hand siger sine disciple, det siger hand alle, at de skal vaage. Hine havde et forspil af den yderste dag i Guds svare og skæffelige domme over det Jodiske folk at forvente, ved hvis opfyldelse de vel maae have tænkt paa disse Christi ord. Men vi have nu Christi sidstetilkommelse til den almindelige dom at forvente, og Christi ord udkræve her til uden tvil en stor aarvaagenhed. Man læse, hvorledes Herrens Apostle, i hensigt paa den yderste dag, har trængt paa denne aarvaagenhed 1 Thess. 5. 2 Pet. 3. og andre flere steder. Ligesom den tiid ingen vidste, naar den svare dag, som var bestemt til Guds dom over det Jodiske folk,

Fulz

Skulde komme; saa veed og ingen, naar den sidste dag skal indfalde. Men hvorfor skriuler Gud sigt? Christus viser klarlig, at dette er aarsagen, at man altid skulde være vaagen og bede.

Og, som Christus indskærper aarvaagenhedens fornødenhed, saa forestiller hand ogsaa dens nytte med eftertrykkelige ord. Vel finde vi allerede sig nytte tilstrekkelig udi alle de grunde, som fornødenheden bliver os forestillet udi, hvilke vi ikke ville igientage, men allene betænke de ord, som Christus slutter vores tekst med: *At I kand være værdige til at undflye alle disse ting, som skee skal, og blive bestaaendes for Menniskens Søn.* Gud, som har øren at høre med, hand høre, forstaae og merke, hvad Christus her har forjættet os. Dersom vi ere vaagne og bede, saa skulle vi være værdige, erlange en besynderlig værdighed for Gud, have et stort og herligt fortrin frem for mange tusinde andre mennesker. Thi det er den besynderlige eftertryk, som ligger i det grædse ord, hvilket her bruges.

O! hvad er det da for en ære og værdighed? Den bestaaer i to stykker: 1) At vi skal undflye de Guds domme, som her trues med. 2) At vi skal blive bestaaendes for Menniskens Søn. O! hvilken en stor ting er det første! Men det andet er endnu langt herligere, at, naar andre skal forsmægte under Guds domme, vi da paa saadan dommens dag skal have dristighed; naar andre paa den yderste dag blive fordømte, skal vi med glæde staae for hans ansigt, og indannammes i hans salighed.

*Sil-*

## Tilegnelse.

**S**øer og merker dette, alle I, som ere nærværendes. Thi for eders skyld er dette prædiket, og ikke alleneste viist, hvad Christus mener dermed, naar han formaner os til aarvaagenhed, men ogsaa forestillet, hvorledes hans gandske øyemerke gaar ud derpaa, at han paa det alereftertryffeliggste Kænd indskærpe os saadan aandelig aarvaagenheds høye fornødenhed og store nytte. Saa lader da den samme være eder alle anbefalet, ikke som af mig, men som af JESU Christo selv.

Jeg opløfter først og fornemmelig min røst i Herrens navn, som en basune, til dem, som i gjerningen endnu aldeles ikke ere opvakte, men endnu virkelig ligge i syndens og den dybe sikkerheds søvn. Thi jeg veed, at jeg taler sandhed, og lyver ikke, naar jeg siger, at der ere endnu mange iblant eder, som man ikke Kænd formane til aarvaagenhed paa den maade, som Christus har formanet sine Kiære Disciple dertil, men som man endnu først maa raabe til af Ephes. 5, 14. Vaag op, du som sover, og stat op fra de døde, og Christus skal lyse for dig. Hvo dette hører, den gaar i sig selv, og betænke, om han vel nogensinde i sin gandske livs tiid har funden sig ret opvakt til nøye at undersøge sin gandske omgængelse og indvortes hiertens beskaffenhed efter Guds ord, for at blive vis paa, om han i saadan tilstand og kunde forsikre sig om Guds naade, og med vished haabe, at blive evig salig? Mangen  
een,

en, naar hand kun liden vil overbeye det, skal gandske let overbevises i sin samvittighed om, at hand hidindtil har ladet det blive derved, at hand i sin barndom er bleven holdt til skole, er derpaa gaaen til den hellige Nadvere, har besøgt prædiken, har nogenledes gjort sin morgen- og aftenbøn, men aldrig bekymret sig om en retskaffen alvorlighed i sin Christendom, og hørteledes hand i al sin omgængelse maatte have Gud for øyne og i hiertet. Det allerbedrøveligste derved er endda det, at man har havt den indbildning, at man alt er en god Christen, hvilken mening mangen een staaer saa stift paa, at hand vel skulde svære paa, at, om hand nu døde, saa soer hans siel af munden lige til himmelen; og om nogen sagde til ham: Du er endnu ingen ret Christen, saa skulde hand vel blive saare vred paa den satsme. Skulde nu Gud velsigne dette ord hos mangen een, og hand kom til overbevisning om, at hand hidindtil har været saadan een, som nu er bleven beskrevet, saa agte hand det for vist, at Herren selv af stor kierlighed til at redde hans siel fra fordervelse, har ladet dette ord raabe til ham: Vaag op, vaag op, du som sover, og stat op fra de døde, og Kristus skal lyse for dig. Den, som saa viit har velsignet ordet hos ham, at hand nu allerede kiender, at hand hidindtil har været saadan een, nemlig en sovende og død, hand skal og fremdeles lade det være kraftigt paa ham, saafremt hand kun ikke imodstaaer hans Nlands virkning. Men der ere endnu andre, som har faaet et slag paa deres hjerter, og ere blevne saa viit opvakte ved ordet, at de har kiendt,

kiendt, at det stod ikke ret til med dem, og de maatte  
 fornødentlig blive anderledes. Men jeg har aar-  
 sag til, at raabe til saadanne af 1 Cor. 15, 34. **Vaa-**  
**ger dog engang ret op,** bliver dog engang ret  
 ædrue, og opvakte, og synder ikke. Thi de ere  
 ligge slummende, og som de, der have øynene halv-  
 aabne, og hverken ret vaage, ey heller ret sove. De  
 ere hverken kaaide eller varme. Men vide I ikke,  
 at Christus siger: Mat. 23, 16. **Efterdi du er**  
**lumten,** og hverken kaaide eller varm, skal jeg  
 udspye dig af min mund. Hvor længe vil I  
 gaae hen i saadan en fordeelt tilstand? Bryder dog  
 frelst igiennem. Christus vil forlene eder sin naa-  
 de og kraft dertil, at I maae komme til en sand for-  
 andring, og en grundig forbedring i eders levet.  
 Tvinger eder selv til bønner, skynder og driver  
 eders hjerter dertil, ved det I forestille eder fornøden-  
 heden deri, paa det I skal ikke blive vanie til saa-  
 dan en slummende tilstand, som er i høieste maader  
 skadelig for eders siel. Paa den første Søndag  
 i Advent ere I paa ny blevene opvakte. I dag er  
 det den anden; da maae I endnu bedre trænge ind,  
 og gribe sagen an med større alvorlighed, ellers  
 gaaer igjen tiden saa derhen fra een søndag til en  
 anden, indtil kirke-aaret løber til ende, og I blive  
 dog ikke ret anderledes. Derfor holder da og I  
 for, at ikke jeg, men Herren har raabt dette ord til  
 eder: **Vaager dog engang ret op,** bliver dog  
 ret ædrue og muntre, og synder ikke. Det være  
 eder lagt paa hjerter.

Men I, som kand i sandhed forsikre eder om, at  
 Gud har opvakt eder af syndens søvn, og forleene  
 eder

eder naade til at sørge alvorlig for eders siel, I skal vide, at I ere just de, som Christi ord i vor text: Saa værter nu altid vaagne og beder, paa det allernærmeste og egentligste angaae. Thi Christus taler jo ikke der med raae verdens børn, ikke heller med lunkne hylere, men med sine discipule. Ere I nu saadanne, eller beslitte eder med et oprigtigt herte paa, at blive saadanne, saa tager det an, som om det var sagt til eder. Hvo der er en sand Christi discipel, hos den findes og den salige fattigdom i aanden. Jo mere nu saadan een opvækker sig i Gud, jo mindre agter hand det for at være nok. Den brændende Kierlighed, som vor Frelser har beviist paa ham, og endnu daglig beviser, antænder ham til saadan gien-Kierlighed, at alt, hvad hand af hiertelig taknemmelighed for denne Christi brændende Kierlighed igien gjør, synes ham at være, som kaaldt vand; og at hand skammer sig, naar hand tænker paa sit doone og søvnagtige væsen. Hand maa, om hand endskiont ikke kand negte den naade, som ham er vederfaren, dog kun agte sig for sin himmelske Brudgoms doone bruid, som siger, naar hendes beste Ven banker paa hos hende: Jeg haver ført mig af min Kiortel; hvorledes skal jeg føre mig i den igien? jeg haver toet mine fødder, hvorledes skalde jeg gjøre dem stidne igien? Høys. 5/3. Hører og mærker det. O! det seer meget let, at man er fornøjet med sin tilstand, og staar stille, da man frist og munter skalde sette sig det for: plus ultra, altid videre frem! altid videre frem! Ach! saa seer dog nu, hvordan den Herre Jesus gjerne vil have

have eder. Hand siger: Været altid vaagne og beder. Tænk dog paa den lignelse om de ti jomfruer, Matth. 25, 1. iblant hvilke fem vare daarlige, og fem kloge. Men der Brudgommen tovede, søvnedes de alle og søve, ikke alleneste de daarlige, men og de kloge. Er det ikke skuffeligt! Skulde det ikke føre os til eftertænke, hvor let vi alle, vi maae være saa opvakte, som vi vil, kand falde i en aandelig slummen, ja aldeles i en søvn. Besynderlig kand det let og uformerket under vort arbejde og ordentlige kalds gierninger tilslaaes os, at vi søve saa sagte hen, bonnen bliver lunken, troens kræfter tage af, og at man vel udbortes tager vare paa sit kald, men ikke bliver ved i en ret opløstet aand, ey heller i den aandelige aarvaagenheds rette styrke, hvorudi dog aanden bevarer sin rette kraft.

O! hvorledes kand vi da noksom formane hverandre, at vi ikke maae forglemme en hoved-fordeel i christendommen? Hvad er det for en fordeel? den stedsvarende aarvaagenhed eller den bestandige og utrættede agtpaagivelse paa os selv. Thi hvor den er, der taber man intet af det, som Gud har givet een, men man faaer endog endnu daglig noget dertil; man bliver ikke, som man er, men i det man stændig tager vare paa sig selv, erlanger man og det, at man bestandig tager til; som Paulus formaner Timotheum: 1 Ep. 4, 15. Paa det din forfremmelse maa være aabenbar i alle ting. Der, der er det rette brude-hierte, som er forbunden og forenet i ret lydsk kjerlighed med sielens Brudgom Christo. Ginder den Herre Jesus saadan en siel, som udelukker alt af sin kjerlighed, uden ham allene;

forglemmer alt, uden ham allene; lader gierne alt fare, kun bliver hengendes ved ham: visselig flyder hans hierte og over mod den samme. Hvorledes skulde hand kunde efterlade det, at hand ikke skulde daglig tilskikke saadan en siel det himmelske manna fra sit naades-taffel til dens vederqvælgelse og bestyrkning? Derfor characteriserer eller opskriver hand dem saa høyt, som altid vaage og bede, at de frem for mange tusinde andre skal være værdige til at undflye Guds domme, og at staae for Menniskens Søn. Det er den trofaste Frelseren en væmmelse, at den mindste deel mennisker ere ret opvakte til at tiene ham. Naar hand nu veed en siel iblant den store hob, som er ret munter, saa fryder hand sig des mere over den samme, og som hand hiertelig elsker den, saa elsker og alle Engle i den hele himmel den. Og naar da Guds domme gaae over den onde verden, ja begynde fra Guds huus, saa sige da Englene (om jeg maa forestille det paa menneskelig vis,) til Gud: O! hand eller hun er jo saa opvakt altid, og beder saa utrættet; det er jo billigt, at denne siel nu nyder frugten deraf igien, og at ingen ulykke rammer den. Naar andre har leet, og besværet deres hjerter med fraadserie og druffenskab, eller med forrig for næring, har denne siel begravet sine synder, og har græmmet sig over det ugudelige væsen, som den daglig har maat see. Saa maa den nu ogsaa billigen, naar andre forsmægte af frygt, og for de tings forventelse, som skal komme, opløste hovedet med glæde. Dertil Hæren da siger: Det skal saa være! den siel skal være værdig at undflye mine domme, og staae med fri modig-

modighed for mig. Naar andre har sovet, saa har den vaaget; saa maa den nu og med billighed ligge og sove, og opvaagne, og ikke frygte sig, om end ti tusinde lagde sig omkring den; Psal. 3, 6. 7. ja om jorden end forandrede, og biergene bevægedes, og henfløye midt i havet. Om vandene end bruste, og oprørdes, og biergene bevede af dets stolthed, dog skal flodens bække glæde Guds stad, ja den hellige sted iblant den Høyses boliger. Psal. 46, 3. 4. 5. Om denne Lammets bruuds seng maa staae tresindstive vældige, som alle have taget fat paa sverd, ere udlærde til krig, (som om Salomons seng) Høys. 3, 7. 8. O! saa hører da og J, J flogne jomfruer, J som vaage, for at gaae Brudgommen i møde, hører dette ord an, ikke som af mig, men som af den Herre Jesu selv, som og i sandhed har sagt det, og nu paa ny taler eder det ind i hjerter: Saa værer nu altid vaagne og beder. Amen! Amen!

### Beslutnings = Bøn.

**D**ig være, o! trofaste Fællere, lof og pris og ydmyg taksigelse for denne os forleente opvækkelse. Vi ere alle aabenhare for dig. Dersom nogen sover, saa veed du det. Er nogen opvakt, og bliver nogen igien søvnig og slummende, saa er hans tilstand ikke stult for dig; og er nogen ret opvakt i dig, sandelig, du kiender ham. Du er og allene den, der hjælper os. Oplys os, du klare Rejsfærdigheds Soel, og lad os finde læge-  
 E 2 gedom

gedom under dine vinger. Tryk dette for-  
manelses ord dybt ind i vore hjerter, at vi al-  
drig forglemme det. Opvæk dem, som hid-  
indtil har sovet, gør dem muntre, som har  
slummet; ophold dem, som du engang har  
opfyldt med dit lysens glands, i aandens rette  
aarvaagenhed, og i uafsladelig bøn. Zielp  
os alle, at vi maae bestue dig i din u-  
udsigelige herlighed.

Amen!

### Den 3. Søndag i Advent.

Den komne verdens Frelseres Jesus,  
som just den, der har skuldet komme.

Den der har skuldet komme, og er kommen,  
hand komme og i denne time til os, og op-  
fylde vore hjerter med sin naade og Guds  
dommelige kraft. Amen!

**S**ælskelige i Herren! Med de fire Advents  
søndage gaaer det, som med de store  
høytider, Jul, Paaske- og Pinke-fest.  
Naar lærere og tilhørere, som omgaaes  
med Guds ord paa de dage, have hjerter ret ved  
Guds Aand opvækt, til at betragte i brændendes  
andagt de høje velgierninger, som paa samme dage  
forkyndes, saa ere det rette levende eller opvækkelige  
fester og hellig-dage for deres sieler, da de blive lige-  
som igiennemgaaede med den glæde i den Hellig  
Aand,